

Wanneer gaat
U visionair
denken?

Position Paper ZZP Netwerk Nederland

**Over: De toekomst van een waardevast Nederland
En: waarom geen enkele ZZP'er nu écht zelfstandig is**

Een ondernemende ZZP'er...

... bepaalt zélf de spelregels in Nederland!

Amsterdam, augustus 2014

T.a.v. de ambtelijke werkgroep,
Interdepartementaal Beleidsonderzoek
ZZP'ers.

T.a.v. het Kabinet

T.a.v. de vertegenwoordigers van de
ZZP-vakbonden die op 27 augustus
aanwezig zijn bij de hoorzitting ZZP'ers
op het Ministerie van Financiën te Den
Haag.

- Vakbond VZZP
- Vakbond PZO
- Vakbond FNV Zelfstandigen
- Vakbond St. ZZP – Nederland

Dit document is geschreven door ZZP
Netwerk Nederland, met adviezen van
het Expertisecentrum Zelfstandig
Ondernemerschap en vanzelfsprekend
na raadpleging van de leden van ZZP
Netwerk Nederland.

*De presentatie, de verdere toelichting
en de beantwoording van de vragen
worden op 27 augustus 2014 gedaan
door J. Helmers, één van de oprichters
van en huidig voorzitter van ZZP
Netwerk Nederland, tevens lid van het
Expertisecentrum Zelfstandig
Ondernemerschap.*

ZZP Netwerk Nederland

Postbus 9706

1006 GE Amsterdam

www.zzpnetwerknederland.nl

info@zzpnetwerknederland.nl

Twitter: @ZZPNetwerkNL

Facebook: ZZP Netwerk Nederland

Inhoudsopgave

1. Hoe deze **Position Paper** te lezen?
2. Conclusie en (beleids)aanbevelingen
3. De 7 grootste misverstanden in het ZZZP-debat
- 4. De antwoorden op uw vragen!**
5. Over ZZZP Netwerk Nederland
6. Colofon
7. Bijlagen

1. Hoe deze Position Paper te lezen?

Op verzoek van het Ministerie van Financiën hebben wij – als ondernemersorganisatie van, voor en door ZZZP'ers – een *Position Paper* geschreven waarin we de toekomst van een slagkrachtig Nederland behandelen en wat daarin de mogelijke rol van de ZZZP'er kan zijn.

De werkgroep van het Ministerie van Financiën wil de volgende centrale vraag onderzoeken:

"Wat is de oorzaak van de opkomst van de ZZZP'ers in Nederland en wat zijn de gevolgen voor de economische groei, de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid en de overheidsfinanciën en hoe kunnen aanpassingen in fiscaal, sociaal en arbeidsrechtelijk beleid mogelijk negatieve effecten wegnemen of mogelijke positieve effecten versterken?"

Natuurlijk wil **ZZP Netwerk Nederland** hier aan meewerken. Immers, een van de belangrijkste ambities van ZZZP Netwerk Nederland is om een tegengeluid te laten horen en een *oprecht kritisch en sterk inhoudelijk debat* aan te jagen over de toekomst en waardevastheid van de BV Nederland als geheel.

Wij constateren nl. dat de vier ZZZP-vakbonden (*FNV Zelfstandigen, PZO, de stichting ZZZP-Nederland en VZZP*) niet in staat zijn om dat oprecht kritisch debat te voeren, vooral naar

binnen zijn gekeerd én alleen beredeneren vanuit het belang van de ZZZP'ers. Dat belang komt niet overeen met het belang van Nederland als geheel.

Deze Position Paper hebben wij opgedeeld in een aantal genummerde blokken.

In de inhoudsopgave – linksboven op deze pagina - ziet u welke blokken wij hebben aangemaakt. Vanzelfsprekend starten wij – voor het gemak van de lezer - met de conclusies en onze visionaire (beleids)aanbevelingen.

De inhoudelijkheid daarvan is uiteraard gebaseerd op de achterliggende motivaties die wij hebben uitgelegd in de andere blokken in deze Position Paper en waar ook de antwoorden op de gestelde vragen worden gevonden.

Wij wensen u veel leesplezier.

Wij wensen u daarnaast inspiratie en hopen u te triggeren om de materie eens met moed en lef van de visionaire andere kant te bekijken.

2. Conclusies en Aanbevelingen

(de in het blauw genoemde conclusies en aanbevelingen zijn concrete beleidsvoorstellen die wij doen)

1. Niet het belang van de ZZP'er, maar het belang van Nederland als geheel dient voorop te staan.
2. Daartoe dienen we het dogma te verlaten dat iedereen 'maar' zelfstandig moet kunnen zijn en (dus?) moet kiezen voor het ZZP-schap. Niet iedereen is namelijk geschikt daarvoor. We dienen de focus te verschuiven naar talentontplooiing en het benutten van al het talent dat we hebben. Als we iedereen 'maar' ZZP'er laten worden, dan verkwisten we waardevol talent m.b.t. de deskundige inhoudelijkheid die iedereen op zijn eigen vakgebied heeft.
3. Iedereen in Nederland dient voor zichzelf de rol te kiezen die het beste bij hem past, hoe zijn/haar talent het meest optimaal tot uiting kan komen. Voor velen is dat de rol van werknemer. Dat is niet alleen goed voor deze mensen zelf, maar ook voor de opdrachtgever c.q. de werkgever én voor Nederland als geheel.

Overigens kan dit uiteraard ook in een hybride vorm: deels werknemer, deels op basis van het werken voor eigen risico en

4. Wij pleiten voor het **stapsgewijs afschaffen van fiscaliteiten zoals de zelfstandigen- en startersaftrek**. Bijvoorbeeld over een periode van 10 jaar, waarin elk jaar het voordeel van de fiscaliteit met 10% wordt verminderd. Zo geven we ZZP'ers ruim de tijd om na te denken, te anticiperen en te handelen op al hetgeen voor hen persoonlijk financieel gaat veranderen. Wij zijn tégen het in één keer afschaffen van dergelijke regelingen omdat dit afbreuk doet aan het vertrouwen dat ondernemers in de overheid (moeten!) hebben. Men dient dus de ruimte te krijgen om aan te passen.

Ook regelingen zoals 'Zwangerschapsverlof voor ZZP'ers' verwijzen wij naar de prullenmand. Deze regelingen kosten te veel geld, zijn hun doel voorbij geschoten, passen niet meer in de tijdgeest van nu én dragen niet bij aan de ambitie van velen om zelfstandig (écht zelfstandig!) te willen zijn. Als we deze fiscaliteiten en regelingen in stand houden, zijn mensen dus niet zelfstandig en zullen ze ook nooit zelfstandig worden. Er is immers sprake van *zelfstandigheid met behulp van de overheid*.

5. **Wij pleiten tevens voor het afschaffen van de regeling dat men een WW-uitkering mag behouden** vanaf het moment dat men is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als ondernemer. Ondernemen doe je voor eigen rekening en risico, je mag geen oneerlijke concurrentie bevorderen t.o.v. ondernemers die het zonder deze overheidssteun moeten doen én we zullen – *met deze afschaffing* – het creatieve en ondernemende vermogen van mensen bevorderen waardoor deze mensen het beste uit zichzelf zullen weten te halen.
6. Wij pleiten voor een regeling waarbinnen het mogelijk is **voor startende ondernemers om de eerste drie jaar van hun zelfstandig ondernemerschap geen belasting te hoeven betalen. Let op: van uitstel komt geen afstel. Nooit!** De verplichting blijft om uiteindelijk óók over de eerste drie jaar gewoon fiscaal af te dragen.

Echter, om de innovatiekracht te vergroten én ondernemers(-in-spé) bewuster te laten nadenken over alle keuzes die ze moeten maken (waarvan de BV Nederland als geheel uiteindelijk zal profiteren!), moeten we die ruimte gunnen aan startende ondernemers. Bij elk besluit dat ze nemen, zal in hun achterhoofd spelen dat ze ná 3 jaar fiscale verplichtingen gaan krijgen, ook over de eerste 3 startersjaren. Het stimuleert hun creativiteit, hun lange termijn denken, een groter financieel bewustzijn én uiteindelijk een stimulans voor de economische slagkracht – op basis van groeiende innovatie – van de BV Nederland als geheel.

Ondernemers(-in-spé) worden geprikkeld het beste uit zichzelf te halen als ze mogelijke pijntjes voelen. Ondernemers(-in-spé) worden **niet** geprikkeld het beste uit zichzelf te halen als de fiscaliteiten te gunstig zijn.

3. De 7 grootste taboes in het ZZZP-debat

Om de toekomst van de BV Nederland – en de rol die de ZZZP'er daarin speelt – beter te willen definiëren (en daardoor beter te willen vormen!) is het van belang om vooral de 7 taboes (of zo u wilt: de 7 grootste misverstanden) in het nationale ZZZP-debat te benoemen. Tot onze spijt vertroebelen die taboes namelijk de werkelijke essentie. Die essentie betreft de zoektocht naar het antwoord op de vraag wat de eerste Z uit de afkorting ZZZP daadwerkelijk inhoudt. De instandhouding van die taboes belemmert de formulering van dit broodnodige antwoord.

De meest knellende taboes in het nationale ZZZP-debat:

1. De ZZZP'er is actief op de arbeidsmarkt.

FOUT! De ZZZP'er is niet actief op de arbeidsmarkt. De ZZZP'er is actief op de markt waar vraag en aanbod van opdrachten bij elkaar komen. Dat is een wezenlijk andere markt. De arbeidsmarkt is het domein van werkgevers en werknemers.

2. Er is een economische crisis

FOUT! Er is helemaal geen economische crisis. Er is al vier decennia lang sprake van een ernstige maatschappelijke crisis.

3. ZZZP'ers hebben eigen belangenbehartiging nodig!

FOUT! ZZZP'ers zijn ondernemers en kunnen uitstekend door een partij als MKB-Nederland worden vertegenwoordigd. ZZZP'ers hebben helemaal geen afzonderlijke belangenbehartiging nodig want hun positie kun je 100% vergelijken met die van ondernemers mét personeel.

4. Ondernemerschap is de smeerolie van de samenleving

FOUT! Dit dogma is achterhaald. Ondernemerschap is helemaal niet de smeerolie van de samenleving. Dat zou de focus op talentontplooiing en de effectieve benutting van al dat talent moeten zijn. Als we dát goed oppakken, hebben we de beste smeerolie die we maar kunnen bedenken.

5. ZZZP'ers vormen één homogene groep

FOUT! Het grootste deel van de ZZZP'ers wil eigenlijk helemaal niet zelfstandig zijn. Dan is er een groep te benoemen die denkt dat ze zelfstandig is maar het bij lange na niet is. Ook kun je een groep onderscheiden die weet wat zelfstandigheid is, die graag zelfstandig wil zijn maar daar door wet- en regelgeving in wordt belemmerd. Deze laatste groep is tevens de groep die het minst naar binnen is gekeerd en ook oog heeft voor het belang van de BV Nederland als geheel. Het storende is dat noch politici, noch de ZZZP-vakbonden, noch de media het onderscheid binnen de ZZZP-populatie (willen?) maken. Hierin schuilt een gevaar: het ontstaan van wetgeving waarin we verplichtingen gaan opleggen die de talenten en de ontplooiing van talent beperken.

6. Schijnzelfstandigheid is een groot probleem

FOUT! Voor zover er al een probleem zou mogen zijn, zouden wij liever willen spreken van schijnwerkneemersch^{ap}. Maar, als wij het debat goed volgen, dan is er maar één oplossing mogelijk: promoveer (bij wet- en regelgeving) de inschrijving bij de Kamer van Koophandel tot hét bewijs dat je onafhankelijk ondernemer bent en dat dán een opdrachtgever – als hij iemand inhuurt met een KvK-inschrijving – nooit lastig gevallen mag worden met de vraag of hij de sociale lasten van de ZZZP'er wil voldoen, alsof hij een werknemer is. We zien dat de ZZZP-vakbonden er continu een probleem van maken. Maar zoals u ziet: het is géén probleem! De oplossing ligt op de drempel van de open deur.

7. ZZZP'ers worden alleen ingehuurd door het MKB

FOUT! ZZZP'ers concurreren zelfs met het MKB! En, ZZZP'ers huren het MKB ook in. Er is een wisselwerking waarbinnen geld wordt verdiend en waarbinnen men ook met elkaar concurreert.

4. De Antwoorden op uw vragen

1a) Hoe typeert u ZZP'ers?

ZZP'ers denken dat ze zelfstandig zijn, maar dat zijn ze uiteraard niet. Het overgrote merendeel van de ZZP'ers kan niet overleven zonder de aanwezigheid van enkele fiscaliteiten zoals bijvoorbeeld de zelfstandigen- en startersaftrek. Als deze ZZP'ers dan worden aangesproken op de vraag of ze dan wel zelfstandig zijn, valt er doorgaans een grote stilte. Men weet dus niet waar het begrip zelfstandigheid werkelijk voor staat.

Als we uitgaan van de eerste letter Z in de afkorting ZZP, dan kunnen we dus eigenlijk concluderen dat er géén ZZP'ers in Nederland zijn. Niemand is namelijk werkelijk zelfstandig.

1b) Hoe definieert u de ZZP'er? (visie van ZZP Netwerk Nederland)

ZZP Netwerk Nederland wil ZZP'ers aan zich binden die BEWUST voor ondernemerschap kozen. Dus BEWUST invulling willen geven aan de eerste Z uit de afkorting ZZP. Dat betekent (échte!) zelfstandigheid; dus volledige onafhankelijkheid en zo min mogelijk bemoeienis (lees: belemmeringen) vanuit de overheid. De ondernemende ZZP'er neemt verantwoordelijkheid voor zijn inkomen nú en zijn inkomen in de toekomst.

De ZZP'ers van ZZP Netwerk Nederland hebben niet alleen oog voor hun eigen belang; de ZZP'ers van ZZP Netwerk Nederland kijken met een kritische blik naar de toekomst van Nederland als geheel en vinden dat hun eigen belang **ondergeschikt** mag zijn aan het macro-economische belang van de BV Nederland als geheel. Ondernemende ZZP'ers staan ook voor het oplossen van sociaal-maatschappelijke vraagstukken, die de maatschappelijke crisis hebben veroorzaakt.

Natuurlijk willen ook de (ondernemende) ZZP'ers financieel zo goed mogelijk renderen, maar deze (ondernemende) ZZP'ers realiseren zich tegelijkertijd dat dit nooit ten koste mag gaan van de financiële huishouding van de overheid. De staatsschuld – *als erfenis van de verworven vanzelfsprekendheden uit de laatste vier decennia* – móet structureel worden afgebouwd. (Ondernemende) ZZP'ers geloven daarom niet in een economische crisis. Er is sprake van een maatschappelijke crisis. Het andere deel van de ZZP-populatie vindt namelijk oprecht – vanuit het eigen hart – dat men recht heeft op alles. Deze crisis moeten we bezweren!

Wij stellen die rechten en ingesleten vanzelfsprekendheden daarom ter discussie. De economische neergang is namelijk veroorzaakt door die maatschappelijke mindset, dat alles maar moet kunnen en dat 'we' overal recht op zouden moeten hebben.

Afname solidariteit

(Ondernemende) ZZP'ers maken zich tevens grote zorgen over de toenemende ongelijkheid en de daardoor afnemende solidariteit binnen de ZZP-populatie als geheel. (Ondernemende) ZZP'ers maken bewuste keuzes m.b.t. bijvoorbeeld het sparen voor hun pensioen. Veel ZZP'ers doen dat echter niet terwijl ze tegelijkertijd wel hun middelen besteden aan consumptieve uitgaven nú, zoals vakantie, een nieuwe flatscreen in de huiskamer of andere aankopen. *Hoe is het dan mogelijk dat de mensen, die deze uitgaven doen, heel hard klagen over het feit dat ze geen geld hebben voor het betalen van een pensioenpremie?* Het debat wordt nu op het verkeerde strategische niveau gevoerd.

De (ondernemende) ZZP'ers die nu wel een keuze maken om bijvoorbeeld voor hun pensioen te sparen (en zich daar persoonlijke financiële opofferingen voor getroosten), maken zich grote zorgen over de vraag of ze – over 20 of 30 jaar – als de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt – hun dán opgebouwde vermogen (via verrekeningen in de fiscaliteit) moeten delen met ZZP'ers die nu andere keuzes maken.

U begrijpt het al: dit is niet wat (ondernemende) ZZP'ers willen. Solidariteit heeft z'n grenzen.

(Ondernemende) ZZZ'ers zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid. Niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomst. Het grote merendeel, de *niet*-ondernemende ZZZ'ers neemt die verantwoordelijkheid niet.

2. Wat is – volgens u – de oorzaak van de opkomst van ZZZ'ers in Nederland?

Dat deel van de ZZZ'ers dat ooit BEWUST voor ondernemerschap koos, zal procentueel niet veel verschillen in vergelijking met 10 of 20 jaar geleden. Er is immers altijd een bepaald percentage van de bevolking dat wil kiezen (en ook kiest!) voor ondernemerschap. Wellicht dat dit percentage langzaam aan het stijgen is omdat we tot onze vreugde wel zien dat binnen het onderwijs meer aandacht is gekomen voor ondernemerschap; dit wil overigens niet zeggen dat daardoor meteen iedereen geschikt is voor ondernemerschap.

De enorme bovengemiddelde groei van het aantal ZZZ'ers in Nederland is vooral veroorzaakt door het dogma dat 'iedereen maar ondernemer moet worden'. Ondernemerschap (ZZZ-schap) wordt sinds de eeuwwisseling geprofileerd als een romantisch gedachtengoed waarmee je je leven nog zinvoller kunt vormgeven en je te allen tijde regie kunt houden over alles wat je doet.

Tijdgeest

Je kunt de groei van het aantal ZZZ'ers ook relateren aan de tijdgeest: mensen hebben o.a. door de opkomst van het internet ontdekt dat ze invloed kunnen uitoefenen op hun eigen omgeving en dat er geen vaststaande en beperkende structuren meer nodig zijn om het eigen gedachtengoed of ideeën te verkopen. Dit heeft de suggestie gewekt dat je in het echte – fysieke – leven ook begrippen als 'onafhankelijkheid' en 'zelfstandigheid' met grote eenvoud kunt invullen. En dat valt dus overduidelijk niet altijd mee, gezien de 'problemen' die er blijkbaar onder ZZZ'ers structureel leven.

Arbeidsmarkt

Daarnaast is het volledig te begrijpen dat het MKB – door de starre wet- en regelgeving binnen het arbeidsrecht – naar een andere vorm van het binnenhalen van kennis, expertise én handjes is gaan zoeken. Binnen de huidige regels kan niet worden ingespeeld op snel veranderende marktomstandigheden; MKB-bedrijven zijn dat organisch beter voor zichzelf gaan organiseren. Men zoekt meer flexkracht in plaats van vaste kracht.

Logisch dus dat het aantal vacatures daalt en dat men er de voorkeur aan geeft om liever op projectbasis externe krachten in te huren waarvan men afscheid neemt zodra het werk is gedaan.

Dat deel van de beroepsbevolking dat 'de dupe' is geworden van die starre structuren binnen wet- en regelgeving, en dus geen vaste aanstelling meer kan vinden óf na drie tijdelijke aanstellingen te horen krijgt, dat er voor een vaste aanstelling geen plek meer is, doet gelukkig nog wel haar uiterste best om brood op te plank te krijgen. Dat stukje brood – niet eens altijd belegd met een lekkernij – wordt dan verdiend op basis van een ZZP-rol, die deze persoon aanneemt. Maar eigenlijk past hem deze rol niet.

Want, ook deze ZZP'er realiseert zich dat hij helaas niet tot volle wasdom komt en dat hij/zij zijn talenten niet optimaal kan inzetten omdat hij zich moet bezighouden met ondernemersgerelateerde activiteiten, waar hij/zij initieel niet voor heeft gekozen. Zonde! Zonde! Zonde!

3. Wat is – volgens u – het effect van de opkomst van ZZP'ers op economische groei, de werking van de arbeidsmarkt, de houdbaarheid van het sociale zekerheidsstelsel en de overheidsfinanciën?

Effecten op de economische groei:

Toename van het aantal ZZP'ers (en het blijven promoten van het dogma dat iedereen maar ZZP'er moet willen worden) zal een blijvende remming hebben op de economische slagkracht en groei van Nederland als geheel. Niet iedereen is namelijk geschikt om deze zelfstandige rol in te vullen. Als we deze mensen dat wel laten doen, dan verkwisten we talent en daarmee doen we onszelf te kort: we halen niet het beste uit onszelf. En dan is het rekensommetje eenvoudig gemaakt: de potentieel te behalen economische groei zullen we niet bereiken.

Effecten op de arbeidsmarkt:

Als eerste willen we benadrukken dat de ZZP'er zélf niet actief is op de arbeidsmarkt. De ZZP'er is actief op de markt waar vraag en aanbod van opdrachten bij elkaar komen. De arbeidsmarkt is het domein van werkgever en werknemers.

Dat wil overigens niet zeggen dat deze twee verschillende markten geen communiceren vaten zouden zijn. Als mensen de arbeidsmarkt verlaten om ZZP'er te worden, dan wordt de arbeidsmarkt kleiner.

Het belangrijkste negatieve effect is dat we talent de arbeidsmarkt laten uitstromen. Iedereen heeft namelijk een competentie of inhoudelijke kwaliteit waarin hij zich onderscheidt. En waar hij van toegevoegde waarde mee kan zijn. Zowel voor zijn potentiële werkgever als voor de macro-economische benodigde slagkracht. De arbeidsmarkt wordt door de toename van het aantal ZZP'ers dus kwalitatief van minder waarde.

Effecten op de houdbaarheid van het sociale zekerheidsstelsel:

Niet alleen de (ongewenste) groei van het aantal ZZP'ers in Nederland heeft effecten op de houdbaarheid van het sociale zekerheidsstelsel. Deze vraagstukken dienen namelijk maatschappijbreed – ook vanuit andere disciplines - te worden bestudeerd. Dus we dienen het daarbij ook te hebben over aspecten zoals bijvoorbeeld de regelingen rondom huursubsidies of zorgtoeslagen.

De bottomline van het probleem (de uitdaging!) zit hem in het feit dat we in Nederland in de afgelopen vier decennia zijn gaan geloven dat alles vanzelfsprekend is en dat we op alles recht zouden moeten hebben. Die *mindset* is het grootste risico voor het onbetaalbaar worden van het sociale zekerheidsstelsel.

We dienen dus met z'n allen te werken aan een nieuwe mindset waarbij we sterker en scherper dan ooit gaan appelleren aan de verantwoordelijkheid die iedereen kan nemen en dat men de consequenties van gemaakte persoonlijke keuzes méér dan ooit écht moet gaan aanvaarden.

Als we doorgaan op de oude voet, dan gaat Nederland failliet en hebben we geen sociaal zekerheidsstelsel meer. We kunnen met symptoombestrijding (tijdelijke maatregelen, politieke consensus) het wellicht nog even redden, maar alles wat voor ons in de afgelopen vier decennia vanzelfsprekend is gaan worden, moeten we bestrijden. Daar hebben we misschien vier nieuwe decennia voor nodig.

We spreken dus ook niet van een economische crisis maar van een maatschappelijke crisis. We zullen het lef moeten hebben om het debat aan te gaan over de heersende mindset. Die moeten we willen veranderen. Dat is goed voor Nederland. Mensen moeten intrinsiek zich gaan realiseren dat niet alles meer een vanzelfsprekendheid kan zijn. We kunnen dat gewoon niet meer betalen met z'n allen!

Effecten op de overheidsfinanciën

Zolang wij niet willen gaan verwijzen naar de verantwoordelijkheid die mensen kunnen nemen en die eigenlijk intrinsiek ook zouden moeten passen bij de eerste Z uit de afkorting ZZP, zullen de effecten op de overheidsfinanciën altijd negatief zijn. ZZP'ers kosten te veel geld.

ZZP Netwerk Nederland is daarom bewust niet naar binnen gekeerd en vindt derhalve dat niet het belang van de ZZP'ers voorop moet staan maar dat we prioriteit moeten geven aan het gezond maken van Nederland. Dat vereist niet alleen heftige ingrepen maar ook een imponerend debat om de maatschappelijke mindset – *dat al onze verworven rechten maar vanzelfsprekend is geworden* – te willen veranderen.

Doen we dat niet, dan blijven we – als land – altijd in de rode cijfers.

ZZP Netwerk Nederland realiseert zich overigens goed dat niet de ambtenaren daar over gaan, maar dat uiteindelijk vooral politici hier invloed op kunnen uitoefenen. Helaas rekenen politici in termijnen van vier jaar en is het nog steeds wachten op visionaire denkers in de politiek, die ook écht keuzes willen maken voor de komende vier decennia. Onze trigger is om politici te inspireren dat zij – op hun beurt – óns moeten gaan inspireren zodat we écht keuzes voor de toekomst kunnen gaan maken en niet steeds een pleister hoeven te plakken op elk nieuw wondje dat is opengebarsten.

ZZP Netwerk Nederland stelt daarom ook als eerste het nut van het bestaan van fiscaliteiten zoals de zelfstandigen- en startersaftrek ter sprake. Daar kunnen we uitstekend op bezuinigen (stapsgewijs) terwijl we tegelijkertijd het begrip verantwoordelijkheid – binnen de heersende maatschappelijke mindset – gaan beïnvloeden. Verder is het goed als we regelingen zoals zwangerschapsverlof voor ZZP'ers beëindigen en niet meer toestaan dat mensen het behoud van een WW-uitkering kunnen claimen terwijl ze al ondernemer zijn.

4. Hoe dient met beleid te worden ingespeeld op de opkomst van ZZP'ers?

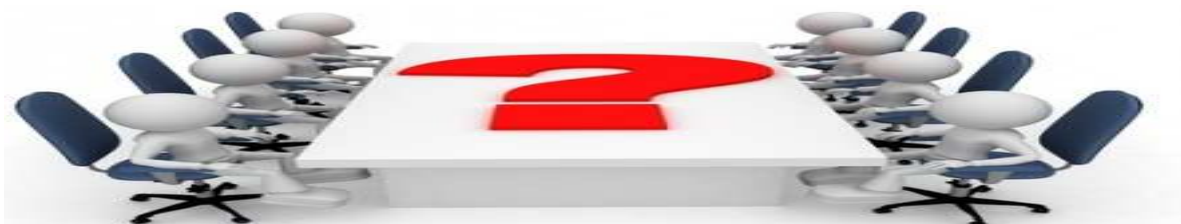
De vraag is hier verkeerd gesteld. De vraag kán nl. nog niet van toepassing zijn. *Want, voordat we deze vraag willen en kunnen beantwoorden, moeten we eerst bepalen wat we eigenlijk willen met Nederland. En hoe we ons aller toekomst zien.* Het is net als binnen een onderneming; je kunt pas beleid formuleren als je weet wat je punt aan de horizon is.

ZZP Netwerk Nederland kiest voor een heldere ambitie; een Nederland dat waardevast is en dat altijd haar financiële huishouding op orde heeft. ZZP Netwerk Nederland vindt het weinig ondernemend dat Nederland al jarenlang méér uitgeeft dan er binnenkomt. Geen enkele ondernemer zal voor zijn eigen bedrijf die keuze maken. Waarom doen we dit dan wel voor de BV Nederland als geheel?

Als we Nederland **waardevast en concurrerend** willen maken, als we Nederland **structureel en consistent** financieel gezond willen houden, dan zullen we het niet moeten hebben over de opkomst of afname van het aantal ZZP'ers. We zullen het dogma '**Ondernemerschap is de smeerolie van de samenleving**' moeten verlaten en de focus moeten verschuiven richting al het talent dat we hebben, hoe we dat kunnen benutten en hoe we dus talentontplooiing kunnen stimuleren.

Als we die talentenjacht maatschappelijk-breed kunnen organiseren, pas dán weten we of we blij moeten zijn met de opkomst van ZZP'ers. Als mensen concluderen dat – *gekoppeld aan talentontplooiing en –benutting* – de rol van ZZP-schap het beste bij hun past, dan is dat prima. Maar als we concluderen dat voor veel mensen toch een rol van werknemer het best werkende middel is om talent tot uiting te laten komen, dan moet dat ook prima zijn.

Het moet in het nationale ZZP-debat niet meer gaan over het belang van de ZZP'er. Het moet gaan om het belang van Nederland als geheel.

De ondernemende ZZP'er...

... is niet bezig met al dat geneuzel!

Kan iemand ons uitleggen
wat het probleem is met de VAR?

5 ■ Over ZZP *Netwerk* Nederland

Over ZZP Netwerk Nederland

ZZP Netwerk Nederland was op 11 juni 2009 een initiatief van MIRANDA BRUGMAN en JERRY HELMERS. Het was initieel nooit de bedoeling om een landelijke ZZP-club op te richten.

Sterker nog: toen in 2007 de twee initiatiefnemers met elkaar aan tafel zaten, wisten ze niet eens dat er zo'n enorm debat over ZZP'ers in Nederland aan de gang was en dat er zo veel problemen konden worden gedefinieerd.

Initieel wilden MIRANDA en JERRY een lokaal groepje, van ambitieuze ondernemers rondom Amsterdam vormen met kleine bijeenkomsten waar zonder de zweem van acquisitie met elkaar over ondernemerschap kan worden gepraat.

Omdat enkele media ons in die tijd benaderden met vragen over ZZP'ers in Nederland, ontdekten wij dat er een enorm debat gaande was over ZZP'ers, dat vooral was gebaseerd op betutteling. En dat was iets waarin wij ons niet herkenden.

We zijn toch zelfstandig? Waarom zouden we hulp en ondersteuning van vakbonden of overheid nodig hebben? We willen het zelf graag oplossen. Die uitdaging durven wij wel aan te gaan!

Het was tijd om een tegengeluid te laten horen. En vooral een kritisch geluid te ventileren.

Dit sprak (ondernemende) ZZP'ers uit heel Nederland aan; ons lokaal clubje hebben wij op 11 juni 2009 tijdens een feestelijke bijeenkomst omgedoopt in ZZP Netwerk Nederland.

Over onze leden:

In januari 2013 hebben wij een onderzoek onder onze leden gedaan. Het bleek nl. dat veel van onze leden ook nog lid zijn bij één van de ZZP-vakbonden. We vroegen ons af waarom ze zowel lid bij ons zijn als bij een ZZP-vakbond.

Feiten uit dat onderzoek:

* 87% (!) van de leden van ZZP Netwerk Nederland is lid bij ZZP Netwerk Nederland vanwege de standpunten die we hebben en het onafhankelijke geluid dat we laten horen. "We hebben een mening!"

* 62% van onze leden is ook nog lid bij een ZZP-Vakbond. PZO heeft daarin het grootste aandeel (52%). De stichting ZZP-Nederland scoort 30% en FNV-Zelfstandigen scoort 9%.

* Van de leden die zeggen dat ze ook nog bij een andere landelijke ZZP-club lid zijn, zegt 78% (!) dat men vooral lid is bij die andere club vanwege de collectieve inkoopvoordelen. 11% noemde de beschikbaarheid van een helpdesk. Slechts 4% noemt de standpunten als reden om (ook) bij een andere landelijke ZZP-club lid te zijn.

Enkele **Facts & Figures** over ZZP Netwerk Nederland:

- Op 1 juli 2014 telden wij 4.711 leden.
- Wij zijn niet de grootste ZZP-club. Wij zijn wel groots. Omdat we visionair zijn. En lef hebben.
- Wij willen geen ondernemersclubs of branche-organisaties aan ons binden. Wij willen dat ZZP'ers zich individueel aan ons verbinden omdat het voor individuele ZZP'ers moet gaan om de standpunten.
- ZZP Netwerk Nederland was de eerste landelijke ZZP-club die zich aansloot bij MKB-Nederland. Wij zijn aangesloten sinds 1 juni 2013 en we worden regelmatig om advies gevraagd.
- **Onze belangrijkste doelstelling:** zodra alle flauwekul-discussies over ZZP'ers en hun vermeende zelfstandigheid zijn afgelopen, kunnen wij ons opheffen. Wij zijn er nu voor het visionaire tegengeluid.
- Wij zijn de enige landelijke ZZP-club die **niet** aan collectieve inkoop voor de leden doet. Een ZZP-club, die ook 'belangen behartigt in Het Haagse' moet zich NIET met collectieve inkoop bezighouden omdat je daarmee de schijn van belangenverstremgeling en partijdigheid over je afroept. Want, welke invloed willen de partijen – waar wordt ingekocht – uitoefenen VIA de ZZP-club in de Haagse lobby? Belangenbehartiging en het debat over ZZP'ers moeten intrinsiek zuiver zijn en moeten gaan over de feitelijke standpunten. Ledenwerving moet daarop gebaseerd zijn. We zijn overigens niet tegen collectieve inkoop. Alleen moet je dat dus niet vermengen met lobby.

6 ■ Colofon

Bij de samenstelling van dit document is advies gevraagd aan het Expertisecentrum Zelfstandig Ondernemerschap, dat in 2013 door ZZP Netwerk Nederland is opgericht. Het Expertisecentrum Zelfstandig Ondernemerschap kan gezien worden als de Raad van Advies voor de BV Nederland.

De leden zijn een mix van ondernemende ZZP'ers, onderzoekers, wetenschappers, opiniemakers, MKB'ers en visionairs die een zuiver debat willen voeren over de werkelijke waarde van ondernemerschap. Zo organiseren wij één keer per jaar De Verkiezing Beste Ondernemerscolumnist van het Jaar. Omdat we elkaar moeten blijven triggeren en inspireren.

De leden van het Expertisecentrum Zelfstandig Ondernemerschap zijn:

- Petra Bosch – van Rossum
- Josette Dijkhuizen
- Madelon Dik (*)
- Dr. Martijn Driessen (*)
- Jerry Helmers (*)
- Eva Hukshorn
- Baart Koster
- Bas van der Lans
- Martijn Pennekamp (*)
- Elly Peijs (*)
- Ing. Stephan Timmers (**)

(*) De met een (*) gemerkte leden hebben een tekstuele bijdrage geleverd aan dit document.

(**) De cartoons – in dit Position Paper – zijn van dit lid afkomstig.

Meer informatie over deze leden is te vinden op www.expertisecentrumzelfstandigondernemerschap.nl

Vanzelfsprekend hebben wij ook onze leden gevraagd input te leveren. Begin augustus 2014 hebben wij een nieuwsbrief rondgestuurd en gevraagd of onze leden ook antwoorden op de door de IBO-werkgroep gestelde vragen konden geven. Daaruit haalden wij natuurlijk tekstuele inspiratie om dit document definitief vorm te geven.

Onze dank gaat in die zin uit naar de volgende mensen die – zelfs ook midden in de vakantieperiode - de moeite namen om al zelfs binnen enkele dagen input te leveren:

(in alfabetische volgorde)

- *Daanni Albeda – F.G. Bastiaansen – J. Brunn - Michel Cloosterman – Marry Derksen – B.L. Dostik – E. Evers – Virginia Franken – Louise Gerards – Martijn Gerards – B.R. Holst – P. Huurman - Petra Kramer - René du Maine – B. Muilenburg – Dave Nolen – J. Patrickson – S. Roohn – S. Roodenburg – F. Treine – Marco van Utrecht - Maut de Visser – J. Wijnands – R. Willems – S. Zandvoort*

Een ondernemende ZZP'er...

... regelt z'n eigen succes!

Ondernemerschap moet geen keuze zijn die door de overheid wordt gestimuleerd.

Ondernemerschap moet je zelf intrinsiek willen.

Omdat je je talent wilt benutten.

ZZP Netwerk Nederland
Postbus 9706
1006 CE AMSTERDAM
info@zzpnetwerknederland.nl
www.zzpnetwerknederland.nl